

ปรัชญาการศึกษาของกุญแจมูรติ

นาย วินัย มีนา

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นล่วงหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-319-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15577

i17A91915

KRISHNAMURTI'S PHILOSOPHY OF EDUCATION

Mr. Vinai Manikhao

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-319-5

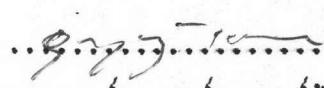
หัวชื่อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

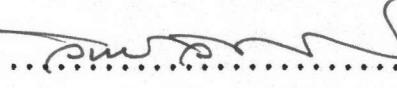
ปรัชญาการศึกษาของกฤษณะรติ
นายวินัย มีขาว
ปรัชญา
ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์

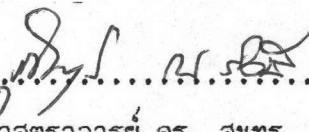
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นล่วงหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

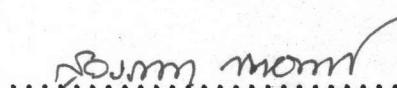
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ อุกฤษฎ์ แพทัยน้อย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร พัฒน์)

..... กรรมการ
(ดร. พระมนาพร ธรรมจิตติ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ สถาอันนท์)

พินพ์ต้นฉบับทกดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

วิชัย มณีขาว : ปรัชญาการศึกษาของกฤษณะ (KRISHNAMURTI'S PHILOSOPHY OF EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.วิทย์ วิศทเวทย์, 49 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาทรรศนะ เกี่ยวกับการศึกษาของกฤษณะ โดยจะวิเคราะห์ความ สัมพันธ์ระหว่างปรัชญาการศึกษากับปรัชญาที่เป็นพื้นฐานของเข้า ได้แก่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา ปรัชญาชีวิต และปรัชญาลัทธิ

จากการวิจัยพบว่า กฤษณะติกถ่วงความจริง 2 ประเกท คือ ความจริงซึ่งอาจรับรู้ได้ด้วย การประสบโดยตรง และความเป็นจริงซึ่งหมายถึงสิ่งที่เป็นเนื้อหาของความคิด หรือคำอธิบาย เกี่ยวกับความจริง ความคิดไม่อาจเป็นสื่อกลางในการรับรู้ความจริงได้ จุดหมายของชีวิตมนุษย์คืออิสรภาพซึ่งหมายถึงการหลุดพ้นจากพันธนาการทางความคิดและเงื่อนไขทั้งปวงที่ความคิดก่อให้เกิดขึ้นในจิตสำนึก อันได้แก่ ความแบบแยก ความขัดแย้งและความลับสน พันธนาการทางจิตใจ เหล่านั้นก่อให้เกิดปัญหาชีวิต เป็นความกลัว ความ恐怖อย่าง ความทุกข์ ฯลฯ สามารถรู้เท่าทันต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในความคิดและเป็นวิถีทางสู่ การหลุดพ้น การศึกษามีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาบุคคลให้รู้จักด้วยอาศัย การเรียนรู้ที่เป็นการฝึกสังเกต ซึ่งก็คือสามารถนั่ง เอง บุคคลที่รู้จักตน เองก่อประดิษฐ์ ความดี และ ความรัก เป็นบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงภายในอย่างแท้จริง การแก้ปัญหาของสังคมอาจทำได้โดยการเปลี่ยน แปลงภายในของบุคคล เรื่องนี้เป็นบทบาทสำคัญของการศึกษา

ภาควิชา ปรัชญา

สาขาวิชา ปรัชญา

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... รังษ พันธุ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ด้วยนับบกคั้บย่อวิทยานิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

VINAI MANIKHAO : KRISHNAMURTI'S PHILOSOPHY OF EDUCATION. THESIS ADVISOR : PROF.VIT WISADAVET, Ph.D. 49 PP.

The aim of the thesis is to study Krishnamurti's philosophy of education, to render a critical analysis of the relationship between the philosophy of education and other general philosophies : metaphysics, epistemology, philosophy of life and social philosophy.

It was found from the analysis that there is truth which have to be perceived directly and reality which is the content of thought or the explanation of truth. Thought can not be the medium in perceiving truth. The purpose of life is freedom which is liberation from thought and its effects such as division, conflict and confusion in human consciousness. Life's problems are fear, desire, sorrow, etc. Meditation, which is the awareness of what happens in the process of thinking, is the way of liberation. Education has two purposes ; firstly, to diffuse knowledge ; secondly, to develop self-knowledge through learning by observation which is meditation. The one who attains self-knowledge is the one who has intelligence, goodness, compassion, and who is changed radically. The only way to solve social problem is to change individuals internally which is the essential role of education.

ภาควิชา Philosophy
สาขาวิชา Philosophy
ปีการศึกษา 1988

ลายมือชื่อนิสิต วันชัย มากันต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ล้ำเร็ว ลุล่วงไป และขอขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาปรัชญาทุกท่านผู้ได้ให้การศึกษาวิชาปรัชญาแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและเป็นกำลังใจ ให้ผู้วิจัยเล่มอมา ขอขอบพระคุณพี่นิค มีเชาว์ สำหรับความรัก ความห่วงใย และความช่วยเหลือ ในด้านต่าง ๆ ขอบคุณน้องอุษณา มีเชาว์ ที่ช่วยเหลือทำเอกสารอ้างอิง

ผู้วิจัยขอขอบคุณนีเฉล เนื่องกลุ่มลูกนักภาษาอุษมูรติ โดยเฉพาะนายภูมิเลิศ ลิริวัตรณิช ผู้ เหมาะสมที่สุดสำหรับคำว่าเพื่อน ที่ได้ช่วยให้ความเข้าใจของผู้วิจัยกระจำชั้น ขอขอบคุณนีเฉล เนื่องกลุ่มพัฒนาตนที่ได้ช่วยให้ผู้วิจัยเริ่มรู้จักตนเอง และมีกำลังใจทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จนล้ำเร็ว และลุดท้าย ขอขอบคุณพี่พจนा จันทรลันติ หนังสือเดือนมูลา ได้จุดประกายความสนใจของผู้วิจัยให้ เริ่มศึกษางานทางด้านการศึกษาของอุษมูรติ และในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยกลับได้มองเห็นและ รู้จักตัวเองมากขึ้น

วินัย มีเชาว์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
บทที่	
1 บทนำ	1
2 อภิปรัชญา ภาษาวิทยา ปรัชญาชีวิต และปรัชญาลัทธม	3
3 ปรัชญาการศึกษา	20
4 ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาการศึกษากับ ปรัชญาเม่นบท	32
5 บทสรุป	38
เอกสารอ้างอิง	47
ประวัติผู้เขียน	49